

ALGEMENE BELEIDSNOTA
**van de staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging,
toegevoegd aan de Eerste Minister**

KAFKA VOERT MEER UIT DAN WAS BELOOFD

31 oktober 2006

Inleiding

In deze beleidsnota maken we net als in de voorbije jaren eerst een tussenstand op van de vooruitgang die de federale regering heeft geboekt inzake administratieve vereenvoudiging.

In de eerste 15 maanden van deze legislatuur werden er 4 van de XII Werken en 51 andere vereenvoudigingen gerealiseerd.

In de daaropvolgende 12 maanden steeg de teller naar 5 van de XII werken en 106 andere vereenvoudigingen.

Nu, een jaar later, en op een negental maanden van het einde van deze legislatuur, draait de vereenvoudigingsactie op volle toeren: 9 van de XII werken zijn effectief gerealiseerd. Daarnaast is het aantal andere gerealiseerde vereenvoudigingen opgelopen tot 163. Daarbij gaat het soms om nieuwe, verdergaande vereenvoudigingen die voortbouwen op de prioriteiten vervat in de XII werken. In andere gevallen gaat het om compleet nieuwe projecten die werden opgestart op basis van meldingen van administratieve rompslomp op het Kafka-meldpunt.

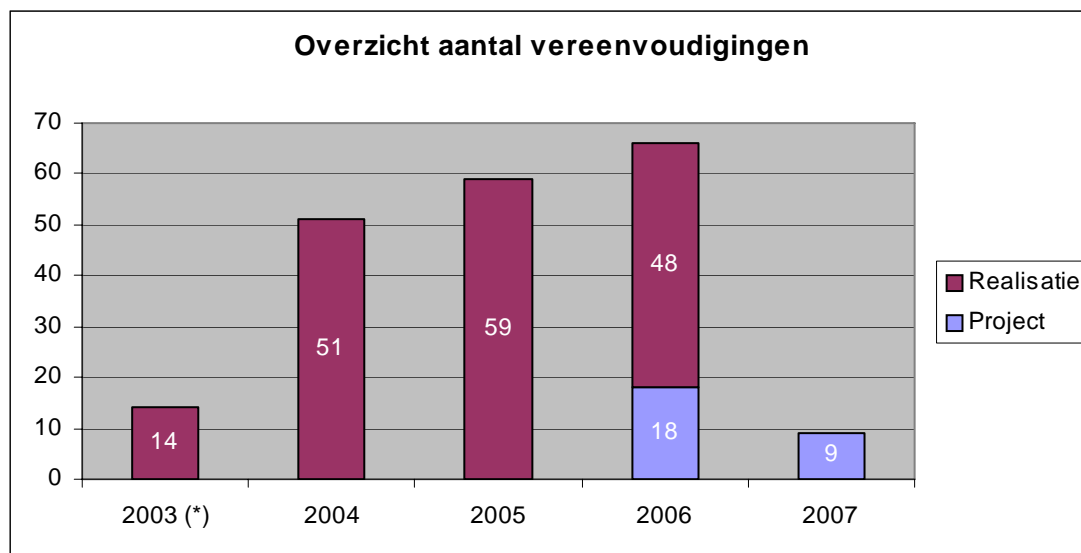
Dit meldpunt was ook in het voorbije jaar weer erg succesvol. In totaal zijn er op het Kafka-meldpunt sinds de lancering op 10 december 2003 nu al bijna 15.000 nuttige meldingen binnengekomen. Deze dagelijkse bron van feedback is van onschatbare waarde voor de vereenvoudigingsactie van de regering.

Deze beleidsnota behandelt eerst de vereenvoudigingen die op dit ogenblik al zijn gerealiseerd via het Kafka-plan en bespreekt daarna de prioriteiten voor de rest van de legislatuur.

Resultaten van het Kafka-plan

Globaal overzicht van de vereenvoudigingen

Uit onderstaande grafiek blijkt duidelijk dat de vereenvoudigingsactie van de federale regering vruchten afwerpt.

(*) sinds 1 juli 2003

Sinds juli 2003 zijn er in totaal 172 vereenvoudigingen gerealiseerd op een totaal van 199 projecten. 86 % van alle beloofde vereenvoudigingen zijn gerealiseerd. Dit is een vooruitgang met meer dan 15 procentpunten op een jaar tijd.

XII Werken

Werk I: Afschaffing getuigschrift goed gedrag en zeden

Op 21 september 2006 keurde de Ministerraad het ontwerp van Koninklijk Besluit goed waarin wordt voorzien dat een heel aantal overheidsdiensten die vandaag getuigschriften van goed gedrag en zeden opvragen, in de toekomst het Centraal Strafregister elektronisch zullen kunnen consulteren. Fedict is ermee belast om tegen maart 2007 de stroom van elektronische raadpleging te regelen tussen het Centraal Strafregister en de consulterende overheidsdiensten.

Werk II: Afschaffing van de eensluidend verklaring

Gerealiseerd. Door artikel 508 van de programmawet van 22 december 2003 mogen federale overheidsdiensten sedert 31 maart 2004 niet langer een eensluidend verklaring eisen van documenten die door de burger moeten worden voorgelegd. De eensluidend verklaringen werden intussen ook afgeschaft in het Vlaams Gewest (april 2004), het Waals Gewest (april 2004), de Duitstalige Gemeenschap (juni 2004), de Franse Gemeenschap (mei 2006) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (juli 2006).

Werk III: Afschaffing van de stempelcontrole

Gerealiseerd. Het juridisch kader voor deze vereenvoudiging is tot stand gekomen via artikel 142 van de programmawet van 27 december 2004. Intussen zijn de noodzakelijke uitvoeringsbesluiten genomen waardoor deze vereenvoudiging effectief in werking is getreden op 15 december 2005.

Werk IV: Afschaffing fiscale zegels rijbewijzen

Gerealiseerd. Deze vereenvoudiging werd verwezenlijkt via het Ministerieel Besluit van 20 juli 2005 en is effectief van kracht geworden op 1 januari 2006.

Werk V: Uitbreiding Tax-on-Web en voorafinvulling belastingaangifte

Gerealiseerd. Sinds juni 2004 kan men via Tax-on-Web zowel deel 1 als deel 2 van de belastingaangifte invullen. Sindsdien is Tax-on-Web dus zowel beschikbaar voor loon- en weddetrekkenden als voor gepensioneerden, werklozen, studenten, vrije beroepen, handelaars, zelfstandigen en zaakvoerders. In 2005 maakten 551.666 belastingplichtigen gebruik van Tax-on-Web. In 2006 was dit al opgelopen tot 983.546. In juni 2006 werd ook het tweede luik van dit Werk, met name de voorafinvulling van de belastingaangiftes, gerealiseerd. De gegevens van de loonfiches van de meer dan 1,8 miljoen gepensioneerden en van ongeveer 100.000 federale ambtenaren werden vooraf en automatisch op het elektronische formulier ingevuld.

Werk VI: Unieke gegevensinzameling burgers

Met betrekking tot dit werk werden al een heel aantal punctuele vereenvoudigingen gerealiseerd (bv. vereenvoudiging huwelijksaangifte door gebruik gegevens rijksregister en gegevensuitwisseling tussen gemeenten, vereenvoudiging aanvraag sociale woning en studiebeurs via gebruik gegevens KSZ, geen attest meer nodig voor fiscale vrijstelling woon-werkverkeer, parkeerkaart van onbepaalde duur voor permanent gehandicapten). Daarnaast wordt in samenwerking met de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging en het Rijksregister een audit uitgevoerd over een mogelijke verdere ontsluiting van de gegevens van het Rijksregister.

Werk VII: Uniek startersformulier – Starten in 3 dagen

Gerealiseerd. In januari 2004 werd het aantal dagen nodig om een onderneming op starten voor zelfstandigen al teruggebracht tot nog slechts enkele dagen. Voor vennootschappen was dit toen al gedaald van 56 naar 34 dagen. In 2005 werd de duurtijd voor vennootschappen verder verlaagd tot 26 dagen. Begin juni 2006 is in een aantal pilootkantoren het systeem van e-depot gelanceerd. Hierbij zorgt de notaris automatisch voor de inschrijving van de onderneming in de Kruispuntbank Ondernemingen, voor de neerlegging van de oprichtingsakte bij de Rechtbank van Koophandel en voor de publicatie van de oprichtingsakte in het Staatsblad. Dit systeem wordt in de loop van 2006 en 2007 uitgerold naar alle notariskantoren. In 2007 zal starten in 3 dagen daardoor overal in België mogelijk zijn.

Werk VIII: Afschaffen attestaten overheidsopdrachten

Gerealiseerd. Sinds 1 juli 2004 moeten mededingers naar overheidsopdrachten niet langer zelf met attestaten aantonen dat ze in orde zijn met hun sociale zekerheidsbijdragen, hun BTW-verplichtingen en het indienen van de jaarrekeningen. De federale overheidsdiensten controleren nu zelf deze gegevens via elektronische weg. Via het Koninklijk Besluit van 20 juli 2005 is het rechtskader gecreëerd om deze attestaten ook te kunnen afschaffen voor overheidsopdrachten van andere beleidsniveaus.

Werk IX: Vermindering archiveringsverplichtingen en elektronische archivering

Gerealiseerd. Sinds 10 februari 2004 mogen ondernemingen wettelijk gebruik maken van elektronische facturatie. Elektronische facturatie kent sindsdien een spectaculaire groei. De wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen heeft het juridisch kader voor de elektronische facturatie nog verder verbeterd door ervoor te zorgen dat alle facturen, dus ook de ingescande papieren facturen, louter digitaal kunnen worden bewaard. Elektronische archivering wordt daardoor steeds vaker toegepast in de ondernemingen.

Werk X: Uniek ondernemingsnummer

Gerealiseerd. Sinds 1 januari 2005 kunnen ondernemingen gebruik maken van het ondernemingsnummer voor hun btw- en RSZ-aangiftes. Het unieke ondernemingsnummer vormt sinds 15 maart 2006 ook de basis van de unieke vergunningsaanvraag inzake voedselveiligheid. Op 7 januari 2006 werd daarnaast bijvoorbeeld ook het afzonderlijke registratienummer voor huwelijksbureaus afgeschaft en vervangen door het ondernemingsnummer.

Werk XI: Unieke gegevensinzameling ondernemingen

De Kruispuntbank Ondernemingen draait op volle toeren. In het voorbije jaar zijn de FOD Financiën, het FAVV en de verschillende SZ-parastatalen gestart met het up-to-date houden van hun gegevens over rechtspersonen op basis van de gegevens van de KBO. Bedrijven hoeven adreswijzigingen dus niet meer door te geven aan deze overheidsdiensten. Het principe van unieke gegevensinzameling stond ook centraal bij de vereenvoudiging van de aanvraag voor vergunningen inzake voedselveiligheid. Vroeger moesten bij de vergunningsaanvragen dezelfde gegevens telkens opnieuw worden ingevuld. Dat is nu verleden tijd door de unieke vergunningsaanvraag.

Werk XII: Wetsevaluatie

Gerealiseerd. Sinds 1 oktober 2004 wordt een Kafka-test uitgevoerd op de wetsontwerpen en de ontwerpen van Koninklijk Besluit die op de agenda van de Ministerraad staan. De Kafka-test werd tot nu toe met succes meer dan 1000 keer toegepast. Het valt aan te bevelen dat ook in het parlement werk zou worden gemaakt van een Kafka-test en van een systeem van wetsevaluatie.

Bijkomende vereenvoudigingen

Naast bovenvermelde realisatie van reeds 9 van de XII Werken zijn er ook nog 163 bijkomende vereenvoudigingen doorgevoerd sinds juli 2003. Enkele voorbeelden:

- Ongeveer 22.000 zwaar gehandicapten hoeven zich sinds 1 juli 2006 niet meer te verplaatsten naar de controlearts. Hun uitkeringsdossier wordt voortaan behandeld op basis van de medische stukken van de huisarts.
- De aanvraagprocedure voor een arbeidskaart is sinds juni 2006 sterk vereenvoudigd voor werknemers uit Oost-Europa die aan de slag willen in een knelpuntberoep. De arbeidskaart kan nu op 5 werkdagen worden verkregen.
- Het verstrekkingenregister voor kinesisten is afgeschaft sinds 18 april 2006.
- De archaïsche betaling van verkeersboetes met boetezegels is sinds 30 maart 2006 vervangen door een betaling met overschrijving.
- De inschrijving van voertuigen is sinds 1 januari 2006 gratis geworden. Daardoor behoort ook die betaling met fiscale zegels tot het verleden.
- De tapvergunning voor feesten en fuiven is sinds 1 januari 2006 afgeschaft.
- De verplichte publicaties van ondernemingen zijn fors teruggebracht. Sinds begin 2005 moeten de uitnodigingen voor gewone jaarvergaderingen niet meer gepubliceerd worden in twee nationale en twee regionale kranten. Daarnaast moeten beursgenoteerde ondernemingen vanaf 1 januari 2007 hun jaar- en halfjaarresultaten niet meer publiceren in een dagblad met nationale verspreiding, maar enkel nog op een website.
- De procedure voor terugbetaling van de accijnzen op professionele diesel aan de transportsector is vereenvoudigd. Door de versterking van de controle wordt fraude bij de aangifte van de accijnzen verminderd.
- De vestigingwet is versoepeld: om de drempels voor startende ondernemers weg te werken, wordt voor de 1e keer in 75 jaar de verouderde reglementering voor 8 beroepen afgeschaft.
- Vennootschappen kunnen hun jaarrekeningen voortaan elektronisch indienen bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België.
- Artsen moeten zich maar 1 keer meer verplaatsen om hun diploma te laten viseren in plaats van 2 keer.

Prioriteiten voor 2007

In 2007 zal de vereenvoudigingsactie van de regering worden verdergezet volgens de intussen bekende Kafka-aanpak. Er zal uiteraard veel aandacht gaan naar de 3 van de XII werken die nog niet volledig zijn afgewerkt. Op basis van de meldingen op het Kafka-meldpunt zullen daarnaast ook nog nieuwe concrete vereenvoudigingen worden opgestart. De impact van al deze vereenvoudigingen zal zoals steeds worden gemeten via het Kafka-meetmodel dat sinds juni 2005 wordt gehanteerd. Nieuwe verzwaren van administratieve lasten zullen zoals steeds worden tegengehouden door het toepassen van de Kafka-test.

Bijkomende realisaties XII Werken

Werk V: Uitbreiding Tax-on-Web en voorafinvulling belastingaangifte

De voorafinvulling in de personenbelasting zal ook in 2007 verder worden uitgebreid. Daarnaast zal er in de komende maanden verder worden gewerkt aan de elektronisering van de belastingaangiftes voor vennootschappen. Op het vlak van de btw is de elektronische indiening van de gewone aangifte en van de btw-listings nu al mogelijk. Het ligt zelfs in de bedoeling van de regering die elektronische btw-aangifte in de loop van de komende jaren geleidelijk verplicht te maken. Dit zou de kosten voor de ondernemingen en het aantal fouten drastisch reduceren.

Werk VI: Unieke gegevensinzameling burgers

In samenwerking met Binnenlandse Zaken is een audit bij de klanten van het Rijksregister uitgevoerd. De bedoeling hiervan was om na te gaan welke acties op organisatorisch, juridisch en/of informaticavlak zouden moeten worden genomen, opdat deze klanten effectief de gegevens van het Rijksregister zouden kunnen gebruiken.

Op basis van de resultaten van diezelfde audit zijn een aantal bijkomende mogelijkheden tot vereenvoudiging geïdentificeerd die in de komende maanden zullen worden gerealiseerd.

Bijkomende vereenvoudigingen

Uit bovenvermelde grafieken blijkt dat er in 2006 en 2007 ook nog een heel aantal bijkomende vereenvoudigingsprojecten op stapel staan. Bijvoorbeeld:

Afschaffing wetboek zegelrechten

Na de afschaffing van de boetezegels, de fiscale zegels op de rijbewijzen en de fiscale zegels op de inschrijving van voertuigen, was de tijd rijp om het volledige resterende wetboek zegelrechten naar de prullenmand te verwijzen. Door de vele kleine bedragen en de vele uitzonderingen was dit Wetboek immers een toonbeeld van Kafka. Het wetsontwerp tot volledige afschaffing van het wetboek zegelrechten werd goedgekeurd op de Ministerraad van 27 oktober 2006 en zal eerstdaags in het parlement worden ingediend.

Verdere modernisering vestigingswetgeving

De hierboven vermelde vereenvoudiging van de vestigingswetgeving zal in 2007 worden verdergezet in samenwerking met de Minister van Middenstand. Zo zal er nagegaan worden hoe de vereisten inzake diploma's en praktijkervaring beter kunnen worden afgestemd op de noden van het beroep. Voor een heleboel sectoren worden de contouren van deze vereenvoudiging stilaan duidelijk. De uitvoeringsbesluiten die hierop betrekking hebben, zullen in de komende maanden worden gepubliceerd.

Conclusie

Kafka levert resultaten. Het federaal regeerakkoord van juli 2003 had XII werken beloofd die moesten uitgevoerd worden. Het ziet er naar uit dat de regering meer zal uitvoeren dan was beloofd. Op iets meer dan 3 jaar tijd is 86% van het Kafka-plan gerealiseerd. En de resultaten zijn duidelijk merkbaar. Vorig jaar was er de studie van het Federaal Planbureau die aantoonde dat de administratieve lasten tussen 2003 en 2005 met liefst 25% waren gedaald.

Dit jaar is er dan weer een positieve tendens op het vlak van het aantal startende ondernemingen. Volgens de laatste cijfers van Graydon zijn we in 2006 op weg naar een nieuw record. De vermindering van de administratieve drempels voor startende ondernemingen begint dus klaarblijkelijk vruchten af te werpen. Het aantal faillissementen staat in 2006 op een historisch laagtepunt.

De sterke vooruitgang die deze regering boekt in de strijd tegen de administratieve lasten is vooral te danken aan onze unieke aanpak, die continu focust op concrete vereenvoudigingen voor burgers, ondernemingen en verenigingen.

Ook in de laatste 9 maanden van deze legislatuur blijft die concrete aanpak garant staan voor vele grote en kleine vereenvoudigingen. Zo komen we tot minder in plaats van meer regels, tot minder lasten en meer lusten.

Vincent VAN QUICKENBORNE
Staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging,
toegevoegd aan de Eerste Minister